

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Primim următoarea scrisoare originală din

Cetatea Kulturregylet-ului,
pe la sfârșitul veacului 19.

Cătră un „Domn“!

Ca să-mi arieți, ce-i Kultura,
și ca să-mi dai și mie Kultura, ai
ridicat o peatră de pe uliță și i-
mi-ai spart capul: Acuma știu, ce-i
Kultura „Domniei“ Tale.

Un „șeran“.

Adresa cu deservire greșită.

Presă maghiară într-un început ca
la comandă se făcea că nu aude și nu
vede ce se petrece între Români din
Ungaria și Ardeal și a ignorat cu de-
servire mișcarea acestora față de fa-
mosul proiect de lege despre „kisdéd-
óv“-uri.După ce a observat apoi, că adu-
nările alegătorilor români se fac tot mai
dese și mai dese, a început și ea a se
interesa de ele prin aceea, că înregistra
sciri false despre decursul lor și se în-
cerca a le reduce importanța, presen-
tându-le ca forțate și neînsemnate și cer-
cetate abia de câte 30—70 de țărani
adunați de pe stradă.A sosit în urmă conferința alegă-
torilor români din Cluj, sediul „Kul-
tur-egylet“-ului maghiar și al celor trei
fițiice „patriotice“, și aici s'a isprăvit
cu tactica și cu diplomația, a trebuit să
isbucnească indignațiunea patriotică și,
după inscenarea unui scandal pe deplin
corespunzător cu importanța Clujului în
vieța publică a concetățenilor noștri
maghiari, întreaga diaristică jidano-ma-
ghiară, începând dela primul oficios
„Pester Lloyd“ până la cel din urmă
vitez din Cluj, a pus în discuțiune
protestele Românilor în contra proiectu-
lui despre asilele de copii.„Kolozsvar“, ocupându-se și el
mai ales cu evenimentele din Cluj, în
numărul său dela 27 Februarie scrie
un lung prim articol, pe care îl sfin-
țese astfel:Displăcerea Maghiarilor s'a manifestat
ieri prin o demonstrațiune mai mult pacifcă
și glumească, decât serioasă. Dar' ea tot s'a
manifestat, ceea ce poate să servească ul-
traistilor români drept advertisement, ca să
nu silească întreaga societate a se răsu-
cula în contra acestor abuzuri, care
de astădată au pus numai tinerimea în iri-
tațiune.Atâta e deja sigur, că în Cluj agita-
țiunile în contra statului li-s'a denunțat
cu artirul. Aceasta să 'și-o însemne bine
acei ultraisti, pe care acum 'i-au ajuns ne-plăceri. Și pretutinde în Ardeal
să bage bine de seamă elementele agitatorice,
că acum s'a început sfârșitul
pacienței maghiare.Care va să dăcă „Kolozsvar“
amenință, că noi nu ne mai putem
de aci înainte întruni în liniște și în
deplină conformitate cu legea, spre a
ne pronunța asupra unui simplu pro-
iect de lege, precând știut este, că
ori-și-cine se poate întruni și se poate
chiar și pronunța în contra scăderilor
unei legi deja existente, petiționând
pentru modificare sau chiar înlăturarea
ei, și nu e permis numai a agita în
contra observării legii întru toate, câtă
vreme ea există încă ca lege.Noi însă declarăm cu sfințenie sus
și tare atât celor dela „Kolozsvar“,
cât și tuturor celor-ce cugetă ca ei,
că pe noi nu ne vor pute teroriza nici-
odată cu asemenea amenințări perverse
și diametral opuse celor mai elementare
și rudimentare noțiuni despre con-
stituționalism.Noi și de aci încolo, ba poate chiar
mai des ca până acum, vom înfrunta
ori-ce amenințare brutală și ne vom
exercia drepturile ce le mai avem aici
în țeara aceasta, care ne este patrie și
în care pe deasupra sântem represen-
tați prin milioane.Da, ne vom întruni, de câte-ori cere
trebuința, și vom protesta cu aceeași tă-
rie în contra tuturor atentatelor ce se
vor comite în contra noastră.Dacă amenințarea țărului „Ko-
lozsvar“, că avem să o pățim în Cluj
și pretutindenea, unde ne vom în-
tâlni cu elementele „culturale“ maghiare,
așa cum au pățit-o Români la Cluj,
dacă, dăcem, această amenințare se poate
tipări astăzi negru pe alb în acest
stat la adresa a milioane de cetățeni
pacnici, — atunci să o știe „Kolo-
zsvar“ și cei de o pânură cu el, că
autoritățile publice, respective poliția,
cel puțin ea, vor trebui să-și facă da-
torința cu totdeadinsul, spre a scuti pe
cetățenii pacnici în exercicierea drep-
tului lor. Va trebui să-și-o facă mai
ales, pentru-ca acestia să nu fie siliți
a pași la legitima apărare, care
în astfel de cazuri extreme fi compete
fiecărui om ca om. Căci între săl-
baticii trebuie să-și potrivească apă-
rarea cum poți și cum știi mai bine.Și că nu vorbim numai ean așa
pe aci încolo, ci ne vom și ține pe
viitor așa, precum o promitem, e deja
garantat prin împregiurarea, că și în-
aintea conferinței din Cluj amenințările
terorisatoare ale presei maghiare din
acel oraș nu au fost nici pe departe în
stare de a ne intimidă, ca să ne dămla o parte dela exercicierea drepturilor
noastre cetățenesci.Dar' nu numai cu privilegiul acesta,
ci și de altădată, cât pentru noi Ro-
mâni, s'a dovedit pe deplin, că ase-
menea amenințări se fac la o
adresă cu deservire greșită.

Conferința Românilor din Cluj.

„Adunarea electorală a Românilor alegători
din comitatul Cojocnei, cercurile electorale
Cluj, Gilău, precum și cercul Cojocna, ținută
în Cluj la 26 Februarie st. n. 1891, declară
„proiectul de lege despre instituțiunea pentru
îngrijirea copiilor mici“ de un făt dăunos
al șovinismului maghiar, prin care se
intenționează a încuiba limba, datinele și mo-
ravurile maghiare în inima jună nepătă a
fiilor mici ai concetățenilor nemaghiari și
prin care se țintesc de dreptul la sdruncina-
rea și nimicirea individualității naționale a
popoarelor conclocuitoare nemaghiare. Adu-
narea cu adâncă durere și mâhnire află și
vede în acest act un nou mijloc de su-
primare contra celui mai sacru drept al
părinților ce-l au față cu fiii lor pe basa le-
gilor naturii și a celor deja existente și scrise
în codicile civil și tutelar, precum și în legea
egalei îndreptări a naționalităților, pentru
a-i introduce, crește și educa în acele mo-
ravuri și simțăminte, în care se află părinții,
în care s'au aflat moșii și strămoșii lor. Adu-
narea contra dice ori-și-cui și chiar și statului
dreptul de a se angașa ori opera contra
existenței personale a naționali-
tăților din stat, care îl compun; se declară
sus și tare contra punerii în lucrare a acestu-
i proiect și cere atențiunea tuturor facto-
rilor competenți asupra acestui nou atac ce
'i-se intenționează și națiunii române deoptri-
vă ca și celorlalte națiuni nemaghiare și
cere intervenirea legală a tuturor factorilor
competenți la locurile competente în acest act
important și mai presus de toate politic,
este prea acomodat spre așțarea, nutrirea și
crescerea neînțelegerilor, durere, deja exis-
tente în statul ungar între Maghiari și între
celelalte naționalități. Adunarea provoacă mai
presus de toate contra acestui proiect aten-
țiunea prelaților români, care, ca con-
ducători naturali și leali ai creșterii reli-
gioase-morale a credincioșilor lor, au chiar
sfința datorință de a interveni întru apărarea
drepturilor celor mai nealienabile ale acelor-
ora, sunt drepturile referitoare la limba, mo-
rala, creșterea și cultura firească națională.
Adunarea declară, că față cu acest proiect de
lege este datorința fiecărui Român adevă-
rat a se apăra pe toate căile legale posibile
și admise în vieța popoarelor culte și conscii
de trecutul și de drepturile lor; își ia an-
gajamentul în solidar, de a-l combate, dacă
ar deveni lege sancționată, pe cale legală
până la revocarea lui“.„Intervenția Papei în cestiunea asi-
lelor de copii maghiare“. Sub acest titlu
„Kreuzzeitung“ în numărul său din 28
Februarie n. a. c. publică la loc de frunte o
corespondență foarte interesantă din Buda-
pesta. După cum va permite spațiul o vom
reproduce în unul din numerii proximi ai
„Tribunei“, mulțumindu-ne de astădată a o
signalisa.„Un popor foarte curios, foarte in-
dividual, foarte original“. După „Pester
Lloyd“ (nr. 56): „Precum s'a raportat deja,
vê duva împăratului Friedrich a cerceat
pe timpul petrecerii sale în Paris și atelierul
lui Mihail Munkácsy. Acolo împărateasa s'a
uitat la toate tablourile, ce tocmai le face mă-
iestrul maghiar. Munkácsy a arătat înaltului
oaspe și schițele tabloului său de părete des-
tinat pentru noul edificiu al parlamentului
maghiar: „Luarea în posesiune a Terii“. Împă-
rateasa a arătat, — precum 'i-se scrie lui
„Budapesti Hirlop“, — față cu aceste schițe
mare interes. Munkácsy a atras aten-
ția înaltei doamne asupra resulta-
telor celei mai „nove numărători a
poporațiunii și asupra sărbării milenului ce
se apropie. „O je le sais“, a răspuns împă-
rateasa Friedrich, „c'est un peuple très
curieux, très individuel, très original“.Lucru știut: „Patrioții“ noștri sânt to-
deauna și agenți politici, fie ei de ori-ce altă
meserie. „Patrioții“ Munkácsy încă nu s'a pu-
tut răbda să nu exploateze bunul privilegiu
relevând „resultatele numărătorii“, dintre
care sporierea „patrioților“ a fost fără îndoială
cea mai plăcută pentru Munkácsy Mihály,
care mai nainte se cheama Michel Lieb,
precum mai anțer a constatat din nou di-
rectorul actual al academiei de arte din
Viena, pe care a trebuit să o părăsească
tinerul Șoab.Are dreptate vèduva împăratului Frie-
drich: „Un popor foarte curios,
foarte individual, foarte original“Cestiunea episcopiei române în Ma-
cedonia. „Neue Freie Presse“ dela 1 Martie
scrie, că între Români din Macedonia s'a ini-
țiat o viuă agitațiune în contra preoțiilor eline
și în contra predominiiu patriarhului ecu-
menic. Scopul acestei agitațiuni e instituirea
unui episcop de naționalitate română în Bi-
tolia. Aceasta mișcare, care are de scop crearea
unei biserici autonome, e de sigur spriginită
din partea regatului României, cu atât mai
virtos, cu cât conducătorii aceleia sânt to-
dată învățatorii școlilor din Macedonia în-
temeiate din Bucuresci. Acum se fac pregă-
tiri pentru trimiterea unei deputațiuni mari
de Macedo-Români la Constantinopol, spre a
exopera dela Sultanul instituirea unui episcop
național sub cuvânt, că episcopii grecesci nu
permit sfințirea bisericilor clădite de comunele
românesci, în care are, se înțelege, să se in-
troducă și limba română rituală, și prin ur-
mare rețin poporațiunea creștină negrecescălăți și-i redă fiecăruia o parte din indivi-
dualitatea naturală și înăbușită; ei sgdue,
mișcă, laudă și critică, scot adevărul la lu-
mină, demască, ear' cel cuminte ascultă și-și
alege oamenii.Așa a zugrăvit Diderot pe Narcis, ne-
potul lui Rameau, contemporan al lui și, de
atâta folos a țis el, că sânt oamenii de felul
acesta.Din dialogul lui Diderot 'l-a scos poetul
german Emil A. Brachvogel, și 'l-a făcut eroul
unei tragedii din cele mai cu efect. Studiind
dialogul filosofului francez *) și tragedia poe-
tului german, simți într'un chip minunat, cum
lucra poetul, cum transformă el abstracte zu-
grăviri în fapte supuse intuiției tale, imagi-
nației și sentimentului tău. Ar fi prea lung,
să fac aici acest studiu; dar' ori-cine doresce
să-și deschidă o privire nemăsurat de instruc-
tivă în felul de lucrare al poetului, să-l facă.
El va vedea spre pildă, ce scenă alcătuiesc
Brachvogel din receptul lui Diderot, când
Narcis este introdus în societatea lui Diderot,
Grimm, Lambert etc., și apoi la curte, ca ac-
tor în fața doamnei de Pampadour; el va
vedea ce basm a făcut Brachvogel din o pă-
țanie adevărată a vieții lui Narcis; pentru-că
acest curios Narcis a existat, a veșnit, e o
persoană reală, pe care poetul german a poe-tisit-o, curățindu-o de unele note murdare, pe
care Diderot nu 'i-le iartă.Anume:
Narcis avă, — după Diderot, — o femeie
ce cânta ca o priveghitoare, și afară de ta-
lent mai avea dinții ca un șir de perle, ochi,
pele, obraji, piept, picioare și șolduri, toate
bune de modelat! Și ce mai mers avea ea!
Toți o urmăreau, și când ea fi simția aproape
și se întorcea, ei rămăneau pironiți locului de
frumșeta ei. „Dar', ah, am pierdut-o și toate
speranțele noastre de fericire au perit deodată
cu ea. Numai de aceea o luasem...“ țise
Narcis cătră Diderot. Narcis ar fi prostituat-o,
dar' ea a înțeles gândul lui și a fugit. Și
suspînând și plângând Narcis striga: „Nu,
nu, de asta nu mă mângăiu nici-odată!“Și acum să vedem, ce a făcut poetul din
acest cas. După Brachvogel, Narcis este fostul
amant al doamnei de Pampadour, care încă
nu se înălțase până în apropierea tronului și
nu visa încă a fi chiar regină, precum visează
în tragedia aceasta, și nu lucra, precum lucra
acum, să se încoroneze. Ea trebuie să-l fi
iubit tare pe Narcis, pentru-că odată, fiind în
convalescență și eșind în caretă, ea zăresce
pe Narcis în mulțime și — leșină strigând
„Narcis!“ Nimeni nu înțelege încă ce însem-
nează scena aceasta. Dar' întemplantarea se dis-
cută pretutindeni, deci și în casa lui Lam-
bert, unde-i Diderot de față, Grimm, doamna
d'Epinau, Quinault, actrița la curte și încăn-*) Eu îl știu din traducerea lui Goethe, Rameau's.
Neff; și în Universal bibliothek, nr. 1229.

FOIȚA „TRIBUNEI“

Poesii.

Răvaș.

Atâta de departe erai și te-am chemat,
Când dragostii altare de jertfe-am înălțat;
Venii, în scoborire, lucind precum o stea
Cădând pe cer lucește, dar' nu știe nici ea
La ce o duce drumul, nici tu la cine vii,
Cu trupul de regină, cu ochii foc de vii...Stea darnic scilpitoare, deapururi tremurând
De șoaptele iubirii, de ce voui fi dorind
S'acoper a ta față cu giulgiu întunecos,
S'astup isvorul vesel ce-mi curse răcoros,
Și-o noapte de uitare pe gândul tău să pun,
Să uit, că roabă fost-ai și că 'ți-am fost stăpân?
În care parte-i vina, că strunele se rup,
Că-n țernă se preschimbă al visurilor trup?...
Cineva.Nu mai pricep nimica și par'că nici n'aș vrea
Să mai pricep ce tristă îmi e viața mea,
Ci tot mă 'ntreb și earăși cel întrebat e mut.
Când marmora se sparge, n'o mai lipi cu lut!

Correspondența din Bucuresci.

XIX.

Dela teatru.

(Narcis.)

E un Narcis, dar' nu-i acel copil gre-
cesc ce rămâne nepăsător la graiurile amo-
reose ale nimfei și pere topindu-se pe malul
înălțat al unui păru; nu-i acel Narcis, care
singur fuse îndrăgălit, singur și îndrăgitorul;
numai drăgălașul nume e al lui.Narcis e nepotul lui Rameau, compositor
francez, copil scufundat în miseriile vieții și
plin de talent, fiu mașter al omienirii, geniu
rătăcit. Ați îl veți cu cămașa murdară, cu
pantaloni rupți, sdrênțos și mai fără de în-
călțăminte și ferindu-se de lume, dar' mâne-i
frisat și pudrat și bine înțolit; ați e slab ca
un câțel de pe cale, dar' mâne-i roșu în față
și gras; veți-că mâne se îndură vre-un patron
de el și-l ocrotesc, ear' ați el n'are nici un
ban în pungă, dar' are foamea ghemuită în
stomach și doarme în vre-un grajd, pe paie,
care 'i-se opresc dimineața în pèrul lui deso-
rînduit. Narcis e bufonul celor-ce-l protej,
când îl protej; sublimitatea institutelor de ne-
buni s'a întrupat în el, pentru-că mai minu-
nat personagi, decât el, mai rar: el este o
compoziție de mândrie și miserabilitate, de în-
țelepciune și prostie, de cinste și necinste, ca-
lități, pe care 'ți-le arată cu aceeași lipsă depreceutare și fără să-și pese nici de laudă,
nici de ocară, nici de rușine, nici de admi-
rare. El spune însuși, că nici-odată nu 'și-a
luat oboeala să cugete înainte de a vorbi, ori
vorbind, ori după-ce a vorbit. Dealtfel el este
isteț, ager, obrasnic, șiret și gingas; el are
fantasie și-i capabil să refină în memoria sa
grele bucăți musicale, pe care le reproduce
ușor; dar' de-i bun musicant, este și actor
bun, pentru-că el știe să-și plămuească cele
mai grele situații sufletesci și să 'ți-le exprime
cu fața și trupul seu nervos, cum nu 'ți-le
poți dori mai bine. E mirare dar', că el în-
suși n'a produs nimic, că nu 'și-a exploatat
în al seu folos talentele ce le are. El a rămas
ce este, și de aceea e dușman genului, care
a produs, cărtesce în contra lui, îl critică și
se bucură dacă-l poate înjosi, ori dacă aude
câte ceva ce-'i înjosește viața; el e nemernic
și gelos. Astfel Narcis, pe care filosoful Diderot
il admiră une-ori pentru marea-i cunoștință
despre om, se mulțumesc a fi bufon, a ține
coarda hazlie în societăți și a-și procura în
schimb un blid de mâncare și un napoleon!
Să prefuseci aurul, fi țice el, copilului seu și
să mănânci, atâta-i tot, țice el ori-cui vor-
besce cu el despre problema vieții.Astfel de oameni opresc și pe Diderot
„odată pe an“ în loc, pentru-că ei întrerup
monotonia lumii celeilalte, și dacă-'i aduci în
societatea cuprinsă de convenții și cuviințe, ei
sânt un ferment, ce aduce în clodote pe cei-

Din dieta imperială germană.

În ședința sa dela 28 Februarie dieta imperială germană și-a continuat debaterile asupra etatului militar. Windhorst și-a motivat propunerea, de a se da suboficierilor după un serviciu de doisprezece ani o pensie de serviciu de o mie marce, și a terminat cu rugarea, ca propunerea să se primească cu o majoritate cât de mare. Richter a combătut pretențiunea unei premii. În decursul răspunsului său, cancelarul imperiului Caprivi a declarat, că Richter poate lăsa guvernul a-și scuti însuși autoritatea. Liberalii (freisinnig) ar voi să spriginească guvernul, dar ei dela 1866 încoace au respins cele mai multe proiecte; în felul acesta nici un guvern nu poate conta la spriginul lor. „Noi — a zis cancelarul, — „facem toate pentru a ave o conștiință liniștită, și dacă o va voi Dumnezeu, vom ave noi și o mână tare. Mie a început a-mi fi penibilă alianța, care mi-se ofere într'o luptă, care defacto nu există“. Dieta a respins pretențiunea guvernului cu privire la premia de serviciu a suboficierilor (premiile crescând de la anul al nouălea până la al doisprezecelea de serviciu) și a acceptat propunerea lui Windhorst, Richter a crezut, că tonul guvernului se va îmbunătăți; acum i-a perit această iluziune.

Discursul lui Caprivi înseamnă o rumpere pe față cu liberalii.

Adunarea alegătorilor români din Băsești
contra „Kisedév“-urilor.

Tășnad, 16 Februarie 1891.

Ca lumea mare să-și închipească acum odată ceea-ce este, ear' să nu creadă minciunilor tendențioase ale stăpânilor soții, și ca lumea mai bine să se deștepte chiar și la oarele 11, decât mai târziu, las să urzeze aici o oglindă scurtă, dar' viună a conferinței alegătorilor români din cercul Tășnadului, ce a avut loc la 13 l. c. în Tășnad.

Obiectul pus la dezbateră a fost: Proiectul de lege despre asilele de copii.

Însemnă totodată, că — grație tîrgului de țeară ce a coincident — de față era o imensă lume din toate păturile societății române de pe aici: absolută majoritate a alegătorilor, tineri, bătrâni, bărbați și femei, — mai cu seamă însă țărâni, opincarii noștri dela sate, — în număr circa de 1200—2000.

Eu nu voiu să dic dela mine nimic; ci voiu cita aici câteva din „primiriile ad“ ce se află în protocolul luat cu acea ocaziune.

Ad I. Un puternic vuiet aproabă cu mulțumită făcută convocare și, la propunerea mult om. domn Vasile Păcoș, bravul preot din Hotoan, cu aclamațiune se constituiese biroul în persoanele dlor George Filepp, avocat, președinte și George Stanciu, preot în Zahoc, notar. Țăranul opincar Gavril Molnar din Santău. Ad III. spune în termeni populari și cu argumente scoase din logica pururea oablă și nimeritoare a Românilui, că gogolirea doicei este mai costisitoare decât pămîntul maicei și că cum va trăi bătrâni noștri fără cunoștința limbii ungurești, vor

tătoare față. „Narcis?“ Diderot îl cunoaște, și din întemplantare îl vede chiar trecînd pe stradă și-l chiamă în casă odată pe an, precum și ceam, Narcis vine...

De aici înainte Narcis nu mai face ce vrea el; el a picat într'o mașină, ale cărei roate îl vor sucl și învîri până-ce-l vor ucide. Rotițele sînt învîrite de două partide ce se alcătuiesc din oamenii dela curtea regală a Franciei: una-i a reginei Maria Lescinsca și cealaltă este a d-nei de Pompadour.

Pompadour vrea să se înalțe în tronul lui Ludovic, Maria Lescinsca se simte prea nenorocită, dar' amicii și amicele ei n'o părăsesc. Între acestia este și Quinault, care se cucustrează pe Narcis, luându-l cu ea din casa lui Lambert, tinîndu-l la ea acasă și dându-i prilegiu de a-și ține filosoficul monolog dinaintea pagodelor, pe care, în convorbirea cu Diderot, le modela din meș de pâine și le nimicia cu câte un bobărnac. Quinault îl întreabă de vieța lui, de soartea lui și încet încet își dă și ea răgaz să înceapă a-l îndrăgii...

Narcis va trebui să fie un instrument al partidei regale; el va trebui să ucidă pe Pompadour, arătându-i-se încă odată și pricinindu-i a doua și, precum se spera, ultima lovitură psihică, mortală. Shakespeare și Hamlet împrumută felul procedurii; de bine ce s'a însăntoșat, Pompadour va asista la o reprezentație în teatrul curții; aici Narcis va juca pe bărbatul părăsit ce alungă pe stradă pe femeia fugită dela el. Narcis nu scie încă, pentru care s'îrșit primi să fie actor și să

trăi așa și generațiunile viitoare ale noastre. El, și cu el toată mulțimea alcătuită din țărâni protestează contra proiectului de pe tapet. IV. Președintele dă cuvîntul mult om. domn Vasile Păcoș, care ad IV, deși cum țese mai morbolent, — cu o rară pătrundere arată monstruositatea și nedreptățirea proiectului ce se debate, cerînd să se pronunțe alegătorii și nealegătorii opincari, care sînt prezenți, dacă primesc ei sau nu proiectul de față? și prin aceasta să dec nemiloasă palmă minciunii tendențioase, cu care obișnuiesc a-și împena faptele adversarii noștri, palmă iscodirii, care țice, că poporul român este mulțumit cu soartea sa, ci singuri cărturarii produc neliniște și agitații.

Efectul acestei vorbiri este, că întreagă țărâniștea erupse în un sgomotos refren de desmîntire: „Nu-i drept! Ce fac cărturarii noștri, noi facem, ei și noi una sîntem, una simțim și una facem“. (Să trăească domnul Păcoș! — nesfîrșite strigări.) Cei prezenți protestează contra proiectului de față.

V. ... în cuvîntul dl G. Stanciu, care ad V. spune, că precum corbii nu sînt în drept să pretindă, ca porumbii să croncănească ca și ei, precum măgarii n'au dreptul ca să necheze cu „i“ și cu „a“, și nu cum a voit D-șeu: întocmai nici un neam n'are drept să îndoaie limba sa cu de-a sila în gura unui alt neam. Mamele cu laptele piepturilor lor transmit în feții lor și limba lor (a mamei), — de aici se țice limbă maternă sau mamească. Deci fiind în proiectul de față atacat chiar dreptul mamei „de“ și în „ce“ limbă de a-și educa feții lor, — cere ca la protest să se alature și mamele. Lumea prezentă primesc cu nesfîrșit sgomot și mulțumită propunerea. (Vivetele se repetesc.)

VI. Urmează la tribună spect. domn G. Filepp, care ad VI. pronunțînd un cuvînt scaldat în lacrimi pentru soartea Românilui, învederește partea draconică a proiectului, parte care bufnesc și strivesc fără cruțare și fără temere de consecuențe chiar și sancționarul familiei, și constatînd, că absolutamente nu s'au ivit contra-voci, enunță în formă de conclud că:

„Alegătorii români din cercul Tășnadului, în numele lor și cel al mamei române, asemenea mamele prezente în numele lor, în numele soților și al pruncilor lor, cum și în numele celor neprezente, protestează sus și tare contra proiectului de lege referitor la asilele de copii, — proiect ce tinde la asasinarea culturală, religioasă-morală și politică-națională a neamului român de sub coroana Sf. Stefan.

Mai amintesc, că bravul preot din Pir, Ioan Cucu, a prezentat 2 declarațiuni, în care se cuprîndeau toți aceia, manu propria subscriși, care n'au putut să se prezente în persoană. Declarațiunile aceste expun aderența celor-ce le-au însemnat și mărturisesc de o bună disciplină la poporul din Pir.

Stan Ciungăreanu.

Memoriul studenților universitari din București.

I.

În zilele aceste am primit textul românesc al Memoriului studenților universitari români privitor la situațiunea Românilor din Transilvania și Ungaria.*

* Memoriul studenților universitari români privitor la situațiunea Românilor din Transilvania și Ungaria. București, tipografia Carol Gbbl, 1 91. VIII. 52 pag. Cu o hartă etnografică a regatului Ungariei.

urmărească pe îngereasca Quinault. Quinault apare fugind; Narcis nu se vede încă; eată-l însă declamînd; dar' el vede pe fosta-i amantă, care-l primesc în brațe leșinate, strigînd toț: „Narcis!“

Însă Pompadour e un „uriaș“, ea se reculege și ministroil Choiseul n'auze umiltoare vorbe. Dar' tu, Pompadour, tu credea, că acum l'ai regăsit pe omul ce-l iubesci încă, și că acum, doamnă mare ce ești, îl vei pute ferici fără stieală de lumea ta? Narcis, care la Diderot nu se poate îndupleca să se închine unei miserabile acțiței și să o roage de milă, care simte în piept o demnitate oare care și care nu se poate desprețul pe sine însuși; Narcis nu se va închina, nici la poetul german, unei femei, care... Narcis se trezese din accesul iubirii lui redemptate, și după gingășia lui i-se deslăntuesc furia. Și aici se adaugă un nou motiv al faptei sale din urmă: Narcis simte la Diderot, că vieța și obiceiurile lui sînt ale nației și ale vremii sale; la Brachvogel el simte aduce durerea țerii, el, ficiorul plebei sărăcite și sdrențuite, agudue cu vorba și cu fapta pe cei-ce au scufundat-o în sdrențe, el se ridică în contra monarchismului sdrențat și a vieții dsfrenate a palatului, și astfel sfîrșitul simbolic ne deschide deodată o perspectivă istorică și la spatele lui Narcis pare-că vedem cum acuză-acuzi se vor aduna cetele cu steagul revoltei și cu programul unei lumi reînnoite...

G. B. Duicid.

Acest memoriu, precum e cunoscut, va fi distribuit în întreaga lume cultă de pe față pămîntului, spre care scop el a apărut în toate limbile culate ale Europei.

E un lucru firesc, ca noi Români din regatul ungar să fim cuprinși de un deosebit interes pentru conținutul acestui memoriu, fiindcă mai ales despre noi e aici vorba. Și ori-care din noi va lua a mână această lucrare, va rămîne pe deplin satisfăcut atît de forma, în care e tractată materia, cât și de spiritul ce domnesce în întreg memoriul. Și dacă organele de presă ale guvernului maghiar au fulgerat în contra acestei scrieri, până a nu o cunoașce, cauza nu poate fi alta, decât o preocupățiune șovinistă condamnabilă.

Memoriul nu conține nimic nou, nu conține nimic, ceea-ce nu s'ar fi zis sau scris aici la noi în țeară de reprezentanții poporului român, fie în adunări publice, fie în organe de publicitate. Pe tot locul ne întîlnim în memoriu cu fapte și cu adevăruri. Nici forma, în care se expun aceste fapte și adevăruri, nu poate să jignească pe nimenea, căci întreaga scriere e îmbrăcată într'o limbă aleasă, calmă și cumpătată. Avînd în vedere însușirea ce stăpînește pe om în vîrsta studiilor universitare, cititorul dela început ar fi scusat puțin avînt și pasiune chiar în expunere. Dar' memoriul nu pretinde pentru sine nici această considerație. În toate capitolele găsăm o expunere aproape rece a faptelor, și dacă ici și colo tonul devine mai cald și câte-odată înflăcărat, focul nu izvorește atît din motive naționale, ci mai ales din motive umanitare-culturale. Noi constatăm altcum acest lucru cu o deosebită plăcere și satisfacțiune. Dacă scopul memoriului e de a atrage atențiunea Europei culte la „un conflict cultural ce-și are locul în sinul monarchiei austro-ungare, între direcțiunea culturală, românească, cu totul modernă prin umanitatea și liberalismul ei, și între cea maghiară, răzîmată pe proceduri cu totul străine temperamentalului nostru european“, atunci tocmai expunerea rece a faptelor e cea mai potrivită. De aci se vor convinge și șovinistii noștri atît de pămîtași, că nu e vorba, precum pare a se fi temut ei, de un memoriu, care să agite pe Români stăpîniți de ei, ci e vorba de un memoriu, care să informeze lumea civilizată și nu în detrimentul Maghiarilor, ci în favorul umanității și al civilizațiunii. Nu avem cunoștință, dacă memoriul va fi publicat și în limba maghiară; noi ținem însă, că ar fi fost bine, dacă li-s'ar da și Maghiarilor ocaziune de a se privi într'o oglindă, de care ei altcum se feresc, bag-seamă pentru a nu face cunoștință cu chipul ce l-ar vedea reflectat.

Drept dovadă despre aceste afirmațiuni, vom reproduce în coloanele foii noastre memoriul în părțile sale esențiale.

Motivele, care au împins pe autori la compunerea și răspîndirea memoriului, se cunosc din următoarea introducere:

Solidaritatea de interese a lumii moderne, în virtutea căreia o desechilibrare parțială poate aduce după sine un desechilibrul general, ne îndeamnă a face cunoștință societății europene o anomalie, care merită o serioasă atențiune din partea tutarilor celor care se interesează de progresul social în continentalul nostru. E vorba de un conflict, ce-și are locul în sinul monarchiei austro-ungare, între direcțiunea culturală românească, cu totul modernă prin umanitatea și liberalismul ei, și între cea maghiară, răzîmată pe proceduri cu totul străine temperamentalului nostru european, și din care conflict pot rezulta complicațiuni, a căror întindere și gravitate cu greu o putem întrevăde astăzi.

Dar' ori-ce s'ar întempla, noi credem, că e spre interesul general, ca situațiunea să fie luminată, și dorim cu atît mai mult lumina, cu cît sîntem siguri, că prin aceasta noi servim pacea și interesele Europei culte.

Este de mare însemnătate, fără îndoială, că toți scriitorii, toți oamenii politici, toți în fine, care sînt chemați a analiza cestiunile sociale contemporane, să cunoască în cele mai acuse detalii tot ce se petrece pe pămîntul nobilului nostru continent; dar' mai important este în vremurile de acum de a se cunoașce țesătura încurcată și obscură a evenimentelor, care se desfășură în culisele statelor mici din Orient. Sîntem din aceste popoare ale Orientului și ca Români, înainte de alții, avem dreptul, ba ați avem și datoria de a lua cuvîntul.

Nu ne adresăm la lumea oficială, la diplomații Europei; ei sînt puțini și în societatea modernă rolul lor devine din ce în ce și mai mărginit; ei nu-și mai aparțin și păstrînd un nume vechiu ei devin reprezentanți ai popoarelor, în loc de stăpîni lor. Ne adresăm către cei-ce pot vorbi și lucra mai liber, la lumen neoficială, la presă și în special la tinerimea universitară: Europa de mîne. Ne adresăm în special către ea, căci în mod fatal ea va trebui mai curînd ori mai tîrziu să se pronunțe și pentru-că dela ea așteptăm așteptarea cea mai generoasă și imparțială, ca una, care nu e încă sub presiunea considerațiunilor oficiale, care fac adese-ori ca motive speciale să atirne cu o greutate disproporționată în rezolvirea cestiunilor de un ordin adese foarte superior.

Aceste sînt motivele, pentru care am crezut, că e și oportun și obligator, în modul nostru de a vedea, a ne adresa îndeosebi către publicul universităților: parlamentul inteligenței europene. Și fiindcă noi nu vom decât să luminăm o situațiune, parte cunoscută, parte rîu cunoscută, recunoașcem, avînd în vedere calitatea judecătorilor noștri, că sarcina ne va fi ușoară: vom aduce tapetele în scenă și ele vor vorbi; comentariul îl va face judecătorul însuși. Vom face așadar istoricul acestui conflict pe scurt și lămurit, neavînd nevoie a recurge la subtilități de retorică, care se susțină oare-care afirmațiuni, pe care faptele nu le-ar spriginii îndestul.

Vom să se facă lumină și Europa cultă, sîntem siguri, va primi cu interes și cu simpatie această lumină. Noi Români sîntem discipulii Occidentului, către el privim, el vom să ne judece, lui îi aducem confesiunea noastră.

CRONICĂ

La dineul de Curte din 28 Februarie, între alte somități, a participat și episcopul gr-cat. din Gherla, Ioan Szabó.

Pentru ofierii în rezervă. Ministrul austro-ungar de războiu, în înțelegere cu ambii ministri pentru apărarea țerii, a emis o ordinațiune, prin care se statorește, că durata serviciului de probă al oficierilor și oficialilor militari în rezervă, care voesc a se activa, se va computa la măsurarea pensiunii ca timp de serviciu numai în cazul acela, dacă activarea acestor gagisti în rezervă și urmează factice. Această dispozițiune are validitate retroactivă pentru toți ofierii și oficialii militari activați, care au fost supuși la prestarea serviciului de probă în ori-și-ce timp.

Notar suspendat. Primăria din Oroszlám a făcut arătare în contra notarului comunal, Iosif Hoffer, acuzat de multe abuzuri. Investigațiunea a scos la iveală abuzuri foarte mari, din care cauză Hoffer a fost suspendat din oficiu.

Furt cu spargere în Sibiu. În noaptea de Sămbătă spre Duminecă s'au furat din o prăvălie de cărnați din strada Cisnădiei toți banii mîrunți aflători acolo, circa 15 fl. Hoțul a tăiat în ușa decătră poartă o gaură și apoi a deschis-o prin cheia ce se afla în gaura ușii. În același local s'a întemplat în Iunie a. tr. un asemenea furt și toate semnele vorbesc pentru aceea, că de amîndouă orile fapturitorul a fost vre-un locuitor din acea casă.

Nenorocire. Din Avrig ni-se scrie: Ioan Cotofană, proprietar și locuitor din Avrig, un om puternic de o mărime extraordinară și robust, de religiunea gr-orientală, în etate de 40 ani, mergînd în 28 Februarie c. n. 1891 cu carul la pădure după lemne de foc, a fost lovit de un lemn, care i-a sfărîmat capul și l-a omorît în acel loc. De răposatul nu a rămas familie, fără numai soția lui singură.

Producțiune teatrală-musicală în Boița. Corpul învățătoresc dela școala gr-ora. română din Boița invită la producțiunea musicală-teatrală, ce se va ține Duminecă în 24 Februarie st. v. (8 Martie st. n.) în sala școlii gr. or. din Boița. Începutul la 7 oare seara. Boița, 1 Martie 1891 st. n. Corpul învățătoresc. Ofertele marinoase benevoles sînt destinate în favorul elevilor săraci dela această școală. Program. 1. „Dorile“, executată de corul școlii. 2. „Visul lui Petru Rareș“, declamațiune de un elev. 3. „Până când frate Ardelene?“, cântată solo. 4. „Din povestea vorbeii“ de A. Pan. declamată de un elev. 5. „Cântul gîntei latine“, executat de corul școlii. 6. „Sila“, poezie de C. Boliac, declamată de o elevă. 7. „Haidetii frați într'o unire“, cântată de corul școlii. 8. „La ședătoare“, de V. Micle, declamată de o elevă. 9. „Tudor Vladimirescu“, executată de corul școlii. 10. „Soldan Vitteazul“, cântecul comic de V. Alexandri, executat de un elev. 11. „Deșteaptăte Române“, cântată de corul școlii. 12. „Vivandiera“, scenă militară de V. Alexandri, executată de elevi și eleve.

Dintre cei-ce-și schimbă meru numele. În zilele trecute poliția din Budapesta a predat procuraturii reg. un om de tot pericolul Acesta se numește Iacob Duschnitz și a figurat când ca Carol Duschnitz, când ca Ioan Kökény, Grigorie Nagy, Orban Barnabas, Ioan Schwarcz, Ioan Fekete, Carol

Purschitz, Ioan Zöldi și Alexandru Rozsa. Sub aceste diferite nume s'a încurțat țilnic la alți chiriși, dela care înșela și fura apoi banii de curțir. Procuratura reg. a hotărît, că în contra acestui Iacob Duschnitz se poate introduce cercetare disciplinară.

Adevărat să fie? „Pester Lloyd“ primește din Timișoara cu data de 28 Februarie n. o telegramă de cuprinsul următor: „Ieri a cerut popa Bojic din comuna German, ca protocolul comitetului comunal să fie purtat în limba română. Cei mai mulți dintre cei prezenți au consimțit cu popa. Notarul Grîndler a trebuit să păsească energic, pentru a căștiga respect legii, după ceea-ce popa a părăsit sala într'înjurături. — Astăzi a făcut autistia comunală din Sânt-Mihail-românească arătare criminală la procuratura de aici în contra preotului Teodor Jurma, pentru-că acesta a întrebuintat în o curvîntare cuvinte vătămătoare la adresa Regelui.“

Instruarea elevilor din institutetele teologice în aplicarea primului ajutor medical. Din Viena se telegrafează cu data de 27 Februarie n.: Consiliul sanitar suprem s'a adresat către autoritățile superioare bisericești cu rugarea, ca să lucreze într'acolo, ca elevii dela institutetele teologice să fie instruiți în aplicarea primelor ajutoare medicale, deoarece-țice îndeosebi la țeară se întemplă, că preoții vin în poziția, de a da primul ajutor.

Cadavru aflat. După-cum anunță o telegramă din Pojon, la 27 Februarie n. s'a aflat în o colibă din vilele aceluși oraș un cadavru de femeie ce era acoperit de neauă și ghiță. Din cercetarea polițiană ce s'a făcut rezultă, că femeia a fost victima unei crime. Cadavrul, care aparține unei femei mai bătrîne, nu s'a putut agnoscia până acum. Afacerea s'a predat procuraturii competente.

Miscarea de emigrare în Galiția. După-cum anunță o telegramă din Lemberg, mișcarea de emigrare începe acum a lua dimensiuni tot mai mari și între țărâni din Galiția. Mai țilele trecute au fost oprii la granița galițiană din partea autorităților numeroși țărâni din cercurile Kolbusowa, Gorlic și Kamionka, care voiau să emigreze la Brasilia, dar' nu erau provăduți cu documentele necesare de călătorie. Ei au fost trimiși înapoi în locul născerii lor.

Sărbarea centenară a constituțiunii poloneze. Din Lemberg se anunță telegrafice cu data de 27 Februarie n., că consiliul comunal lembergian a ales un comitet de 15 membri, care să statorească programul pentru sărberea centenară a acordării constituțiunii poloneze dela 3 Maiu 1791.

Plecarea împărătesei Frideric din Paris. O telegramă din Paris cu data de 27 Februarie n. anunță: Asupra plecării împărătesei Frideric foile de seara mai împărtășesc următoarele: Plecarea a urmat cu o oară mai curînd decum s'a fost anunțat. Personalul dela calea ferată a primit ordin de a ține în cel mai strict secret dispozițiunile de călătorie schimbate. Împărăteasa și suita sa au mers la gara de Nord într'o trăsură, al cărei vizitiu, din precauțiune, nu purta livreaua ambasadei germane. Servitoarea a plecat cu un tren de mai tîrziu. În modul acesta a putut urma plecarea împărătesei cu totul neobservată. Curioșii, care se strîseră mai tîrziu, se împărăsăciară numai decăt, când auțiră, că plecarea a urmat deja. La sosirea sa în Boulogne, împărăteasa a fost salutată respectuos.

Împăratul Wilhelm, după-cum se anunță din Bruxelles, va face cu ocaziunea cercetării provinciei dela Rin o vizită curții belgiene din Bruxelles.

Conscripțiunea în Austria a dat următorul rezultat: Numărul populațiunii, care în anul 1880 era de 2,144.244, s'a urcat la 23.835.261; s'a îmulțit așadar cu 1,691.017, adică în 10 ani cu 7-6% și într'un an cu 0-76%.

Ciocnire de trenuri. Din Moscova se telegrafează cu data de 28 Februarie n.: La stațiunea Fitchhofskaia a căii ferate Moscova-Riâsan a avut loc o ciocnire între două trenuri de persoane. Doi oficiali postali și trei pasageri sînt morți, alții mai mult sau mai puțin greu contuzionați. Ambele locomotive și 8 vagoane sînt sfărîmate.

Zăpadă mare. Din Constantinopol se telegrafează cu data de 1 Martie: Din cauza cantități mari de zăpadă, de care aici încă nu s'a mai văduț, trenul expres orientat ieri n'a sosit; deasemenea și trenurile de astăzi. circulațiunea e întreruptă pentru mai multe zile. Legătura telegrafică până în momentul acesta încă nu e întreruptă.

Împăratul Chinei și străinătatea. O telegramă din Peking anunță: Negocierile relative la primirea reprezentanților străini decătră împăratul au avut un rezultat satisfăcător.

Despre timp. Vînturile în Europa-centrală sînt slabe, timpul e încă uscat și mai mult senin, ear' temperatura e neschimbată. Frigul cel mai mare e în Ugaria, unde preste noapte e împreunat cu geruri aspre. În urma vînturilor sudice este de așteptat un timp mai mult uscat și noaptea însoțit cu geruri puternice.

VARIETĂȚI.

(Jack sărutătorul.) Precând Londra tremură de frica lui Jack spintecătorul, Americanii fug de Jack sărutătorul.

După-cât spune „Curierul Statelor-Unite“, se crede de astădată, că s'a prins acel faimos sărutător, care era spaima tinerelor femei din Astoria, Long Island City și din impregiurimi, și care până acum scăpase cercetărilor poliției.

Sărutătorul a fost prins în flagrant delict. Miss Bella Ryan, o tină și frumoasă institutoră de 19 ani, treceuse pe maidanul din Nott Avenue pe la 8 oare dimineața, când Jack, care o aștepta, sări asupra ei și o sărută drept pe gură.

Din fericire căpitanul de poliție, Kavanagh, care locuiește în apropiere și a cărui fată fusese asemenea sărutată de Jack, zări pe sărutător și alergă spre a-l prinde.

Adus înaintea poliției criminale, el declară, că se numește Wolff, este de 19 ani și a spus, că este împins de o „impulsivitate spontană, inexplicabilă și irresistibilă“. Cu toate acestea a fost osândit la 6 luni închisoare.

Se crede, că sănătatea îi este sdruncinată prin abuzul tutunului, care îl împinge la asemenea fapte.

Avis fumătorilor noștri!

Din public.*

Dare de seamă și mulțumită publică.

În 2 Februarie st. v. corpul învățătoresc dela școala română gr.-or. din Tilișca a arangiat cu ocaziunea hramului o producțiune musicală-teatrală. — Cu ocaziunea acelei petreceri au încurs în favorul bibliotecii școlii dela următorii contribuenți benevoli următoarele sume:

Dela d-nii Aurel Millea, notar (Poplaca); Nicolau Hențu, notar (Seliște); Valeriu Pop, notar (Săcel); Dr. Liviu de Leményi, protopretor (Seliște); Dr. Nicolau Maier, protopretor (Seliște); Ioan Iosof, inspector-revisor la societatea de asigurare „Națională“ (București); d-na Dorotea Iosof (Bucur. — câte 2 fl. v. a. D-șoara Fani Iosof (București); d-nii Avram Acileneșcu, notar (Galeș); Halalaj, vicenotar (Seliște); Romul Mircea, învățător (Seliște); d-na Maria Șorescu (Seliște); Ivan, notar (Gurariu); D. Chirea, învățător (Seliște); Cismaș, vicejude regesc (Seliște); Greavu, comis de boltă (Seliște); Herța, cancelist (Seliște); Aurel Decei, vicenotar (Gurariu); D. Lăpădat, învățător (Seliște); Ioan Iosof, preot; Petru Iuga, preot; St. Millea, notar; Ilie Floașu, comerciant; Alexandru Iosof (Brăila); Ioachim Muntean, preot (Gurariu); Savu Frăcea, Simion Rodeanu, D. Răchitan, Dum. Rodeanu, Constantin Oprean, Pantilimon Banciu, primar, Dionisie Iuga — câte 1 fl. Ioan Miclăuș, Ioan Lazar, învățător pens., Avram Hânsa, Ioan Popa (Seliște); Paraschiva Lascu (Seliște); Nicolae Neamțu, învățător (Seliște) — câte 1 fl. I. Răchitan, învățător (Galeș) 70 cr. Avr. Stăneșe, George Bratu, Vasile Iuga, St. Bratu, Ioan Prică, Maria Măneșe, Vasile Voicu — câte 60 cr.; Nicolae Iuga, Zaharie Ioanovicu, Toma Mihai, Pant. Bratu, Pavel Bunea, Ilie Stancă, Nicolae Poșă, Valeriu Millea, Teodor Popa, cojoc. (Seliște) — câte 50 cr.; Mihail Preda 45 cr.; Dumitru Bumbaș, Andr. Floașu (Galeș), George Păcurar, inv. (Galeș), Murgău, inv. (Cacova) — câte 40 cr.; Nicolae Prică, Nicolae Floaș (Galeș), Maria Oprean, Dumitru Prică, Ilie Zeic, Ioana Zeic, Const. Bratu, Nicolae Răceu, Maria Bratu, Savu Voei, Vasile Luca, Dușe Luca, Cărbăulea, Dumitru Popa, Toma Stancă, Dionisie Răceu, Dan Manig, Petru Rodeanu, Lucaci, Avram Prică, Pet. Cornea, Ana St. Bratu — câte 30 cr.

Aceste contribuiri benevoade au suma de 61 fl. 85 cr., din care subtrăgându-se speșele de 39 fl. 85 cr., rezultă un venit de 22 fl. v. a. în folosul bibliotecii.

Primească deci marimimogii contribuenți sincerele și călduroasele noastre mulțumiri pentru frumosul sprigin, atât material, cât și moral, ce ni-l-au oferit și cu această ocaziune ca și în trecut.

Asemenea primească și onorata primărie mulțumirea corpului învățătoresc pentru cumpărarea unei lampe pe seama școlii și pentru ajutorul dat la construirea unei scene.

Primească și onoratele d-șoare din loc mulțumirile noastre pentru concursul dat la piesele, care s'au reprezentat.

Tilișca, în 15/27 Februarie 1891.

În numele corpului învățătoresc:

Dimiț. Iosof, învățător.

Mulțumită publică.

Dl George Șandor, mare proprietar, a binevoit a școala școlărilor sfermani, care frecventează a dona o noastră profesională din Mu-

reș-Cuieșdiu, cărți, tăblițe, creioane, pene, hârtie, caiete și alte recuise necesare în școală în valoare de 42 fl. v. a.; pentru care binevoitoare donațiune în numele părinților și al elevilor mei aduc cea mai ferbinte mulțumită sus numitului donator, dorind ca Dumnezeu să-l țină la mulți ani și să aște vrednici imitatori.

Mureș-Cuieșdiu, la 24 Februarie 1891.

Gregoriu Demian, învățător.

Invitator

la adunarea generală a reuniunii învățătoresci gr.-cat. „Mariana“, ținând în Năsăud la 16 Martie 1891, cu începutul la 8 oare a. m.

Programa:

- 1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Citirea hârtiei inspectorului reg. de școale de dto 18 Decemvrie 1890 nr. 1543, prin care comunică ordinațiunea înaltului minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică de dto 6 Decemvrie 1890 nr. 37.007 relativ la modificările ce se cer în statutul reuniunii și în legătură cu această alegerea unei comisii pentru studiarea cauzei și statorirea modificărilor.
3. Alegerea comisiei criticiștoare pentru tractatele practice.
4. O prelegere practică de 1/2 oră din deprinderile verbale și mentale în clasa I. a școlii fundatiuneale de băieți prin învățătorul Petru Tofan.
5. O altă prelegere practică de 1/2 oră din comput în clasa I. a școlii de fetițe prin învățătorul Alexandru Pop.
6. Herbart: Biografie, principiile pedagogice și influența acestora asupra pedagogiei moderne, disertațiune de Iuliu Pop.
7. Tesă de discuțiune asupra ocupațiilor domestice ale școliarilor de Clement Grivase.
8. Raportul comisiei de sub pt. 2 și votarea modificărilor.
9. Raportul comisiei de sub pt. 3.
10. Propunere relativă la statorirea planului de prelegere special prin învățător.

P. t. domni membri sunt rugați a năsi, ca la oara statorită pentru începere să fie prezenți.

Dela presidiul reuniunii învățătoresci gr.-cat. „Mariana“.

Năsăud, în 27 Februarie 1891.

Din însărcinarea președintelui: Ioan Iarda, vicepreșed. Clement Grivase, secretar.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

B.-Huedin, 3 Martie n. (Telegr. part.) Alegătorii cercului Huedin, adunați în număr de preste șese sute, protestează sârbătorește contra proiectului de lege despre asile. În suflărețea indescrifiabilă.

Viena, 3 Martie n. Ziua de alegere de ieri a fost o derută mare a partidului german liberal în Austria-de-jos și o derută nimicitoare a Cehilor vechi în comunele rurale, care toate au fost cucerite de Cehii tineri.

Roma, 3 Martie n. Camera a hotărât aproape în unanimitate a nu primi demisiunea președintelui. Ministrul tesaurului a prezentat în preliminar schimbări, prin care se economisează 36 milioane. Imbriani vol șă facă economisări în lista civilă, la ceea-ce ministrul-președinte între vii și îndelungate aprobări a observat, că Italia vede și scie, cum își implinesce regele înalta sa misiune.

București, 3 Martie n. Formarea cabinetului prin Florescu urmează în înțelegere cu Catargiu și Vernescu.

Belgrad, 3 Martie n. Comisiunea Scupcinei a hotărât extradarea lui Strojevic.

Neoplanta, 3 Martie n. Liberalul Harkányi a fost ales deputat în unanimitate.

Viena, 3 Martie n. Perderea Cehilor vechi e de 14 locuri, pe care le-au câștigat Cehii tineri. Resultatul alegerilor în comunele rurale din Galiția e: 7 Poloni și 7 Ruteni tineri. Polonia a perdut trei mandate.

Bibliografie.

În editura „Institutului Tipografic“ a apărut în broșură: Olara Mălic. Novelă, de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Preț 40 cr.

A apărut: Cestiunea populației în România. De I. Nacion, membru al societății de statistică din Paris și al societății regale de statistică din Londra. Extras din buletiniul societății geografice. București. Stabilimentul grafic I. V. Soace. Căruș Berci. 59.

A apărut: Volumul 2 din Istoria universală partea I. (Istoria antică) de dl Ioan Slavici, profesor în București.

Au apărut: Poesi de Mihai de Bonachi. Un frumos și elegant volum, tipărit pe hârtie de lux. București. Ig. Haimann, librar-editor. Calea Victoriei 73. 1890.

„Ovidiu“, dramă în 5 acte și în versuri; formând volumul XI. al operelor sale. Edițiune corectată și publicată sub priveghierea autorului. În editura librăriei Socec et comp. Prețul unui exemplar lei noi 3.

În editura librăriei Nebuneli din Galați a eșit de sub tipar:

Dorul tinerimii. Cea mai complectă și mai nouă colecțiune de cântece, cuprinzând și cântecele ce execută corul metropolitan din Iași. 1 volum foarte elegant conținând 300 cântece din cele-ce se cântă aji. Prețul 1 leu 50 bani. De vândare la toate librăriile din România. Editorii trimit cartea franco după cerere.

A apărut: Jertfa, roman de N. S. Rădulescu Niger. Prețul unui exemplar 5 lei. Se găsece de vândare la toate librăriile din România.

Din „Istoria Românilor în Dacia-Traiană“, de A. D. Xenopol a apărut volumul a III-lea cuprinzând epoca dela moartea lui Petru Rareș până la Mateiu Basarab și Vasile Lupul 1546—1633, expusă pe 680 de pagini mari în 8° și însoțită cu 2 planuri ale bătăliilor lui Mihaiu-Viteazul, cea dela Călugăreni și cea dela Mirișlău. Cuprinde un capitol însemnat asupra istoriei Românilor din Ardeal de pe timpul când parte din ei părăsiră Transilvania pentru a trece munții în Muntenia și Moldova, până la revoluția încercată de ei cu prilegiul venirii lui Mihaiu Viteazul în țeara din centrul Carpaților. Deasemenea o expunere a mișcării culturale a Românilor din Ardeal în vremele cele dintâie ale ivirii ei. Și această parte a eminenței scrieri a profesorului din Iași se recomandă prin aceleași însușiri, ca și celelate două volumuri apărute mai înainte. Toată expunerea este întemeiată pe isoare citate și reproduce în mai bine de 1000 de note în textul lor original. Stilul este tot atât de atrăgător, limpede și curgător, încalzit adese-ori de viua suflare a iubirii de popor, care străbate ca un foc ascuns prin șirurile cărții.

Volumul a fost editat și în părți fără legătură cu restul istoriei sub titlul de „Epoca lui Mihaiu-Viteazul“.

Prețul volumului 10 lei.

Călindarul zilei.

20 Febr. (4 Martie) 1891.

Italian: Ioan Papa. Gregorian: Casimir.

Soarele: răsare 6.34, apune 5.50

Buletin meteorologic.

Sibiul, 5 Martie n. 6 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică, Temperatura, Vântul, Direcția vântului.

Din țeară 1 Martie n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică, Temperatura, Vântul.

Sosiți în Sibiul.

La 3 Martie n. Hotel „Neu-thier“. Kubik, inginer din Budapesta. Horovitz din Cluj. Markusz din Dej. A. Paul și Alex. Josef din Pitești. Busch din Cluj. Göttsch din Caux-de-F. Reichman, Krauss, Beer, Schwarzein, Kral, Oplatek, Kohn și G. Kruss din Viena, comierți.

Hotel „Molzer“. Arthur Simacek, medic de regiment din Praga. Anton Novak din Odorheiu-săcuesc.

Economic.

Furnisare. Direcțiunea financiară reg. ung. din Timișoara a hotărât pe 26 Martie a. c. la 10 oare a. m. o pertractare cu oferte în scopul asigurării de postav, precum și a lucrului de croitor necesar pentru pregătirea uniformelor pe seama gârții de finanți aparținătoare resortului direcțiunilor financiare din Timișoara, Lugoj, și Arad. Vadiul e de 200 fl. și întreprinzătorul are a depune o cauțiune de 500 fl. Condițiunile de furnisare se pot vedea până la 20 Martie a. c. în biroul camerei comerciale și industriale din Brașov.

Sortirea losurilor „Crucei-roșii“ u-gare a avut loc la 28 Februrie n. d. a. Cu această ocaziune au eșit la tragerea de a amortisare următoarele șese serii, și anume s. 794, 1241, 1325, 1679, 2831 și 3957; losurile (600) cuprinse în aceste câștigă câte 6 fl. La tragerea de câștig, premiul principal de 25.000 fl. l-a câștigat s. 7526 nr. 28; al doilea de 2000 fl. s. 7444 nr. 46; câte 1000 fl. câștigă s. 1242 nr. 2, s. 5415 nr. 52; câte 500 fl. s. 388 nr. 45, s. 1591 nr. 56, s. 2846 nr. 35, s. 3171 nr. 41, s. 3385 nr. 45; câte 100 fl. s. 962 nr. 94, s. 967 nr. 93, s. 1384 nr. 30, s. 2058 nr. 98, s. 3630 nr. 83, s. 4439 nr. 5, s. 5237 nr. 36, s. 7012 nr. 97, s. 7388 nr. 97, s. 7758 nr. 18. Câte 50 fl. s. 156 nr. 100, s. 228 nr. 86, s. 432 nr. 32, s. 626 nr. 22, s. 1022 nr. 87, s. 1060 nr. 47, s. 1102 nr. 71, s. 1192 nr. 8, s. 1257 nr. 12, s. 1273 nr. 77, s. 1325 nr. 39, s. 1415 nr. 43, s. 1425 nr. 87, s. 1525 nr. 14, s. 1876 nr. 34, s. 1954 nr. 84, s. 1976 nr. 62, s. 1979 nr. 100, s. 2097 nr. 21, s. 2229 nr. 23, s. 2248 nr. 69, s. 2424 nr. 77, s. 2471 nr. 43, s. 2488 nr. 64, s. 2528 nr. 90, s. 2534 nr. 30, s. 3000 nr. 91, s. 3541 nr. 56, s. 4358 nr. 30, s. 4742 nr. 10, s. 4994 nr. 77, s. 5123 nr. 32, s. 5213 nr. 28, s. 5363 nr. 98, s. 5406 nr. 95, s. 5426 nr. 3, s. 5648 nr. 78, s. 5827 nr. 84, s. 5927 nr. 74, s. 6215 nr. 82, s. 6310 nr. 91, s. 6327 nr. 13, s. 6459 nr. 34, s. 659 nr. 12, s. 6594 nr. 9, s. 6759 nr. 55, s. 6772 nr. 51, s. 7250 nr. 44, s. 7428 nr. 88, s. 7482 nr. 100 — Câte 25 fl. s. 224 nr. 22, s. 255 nr. 48, s. 325 nr. 41, s. 707 nr. 93, s. 843 nr. 75, s. 878 nr. 95, s. 967 nr. 45, s. 1068 nr. 69, s. 1139 nr. 44, s. 1768 nr. 60, s. 1829 nr. 16, s. 2211 nr. 58, s. 2284 nr. 30, s. 2460 nr. 38, s. 2514 nr. 89, s. 2587 nr. 61, s. 3025 nr. 32, s. 3264 nr. 60, s. 3265 nr. 10, s. 3456 nr. 11, s. 3594 nr. 47, s. 3758 nr. 77, s. 4275 nr. 48, s. 4651 nr. 79, s. 4771 nr. 78, s. 4865 nr. 95, s. 4941 nr. 1, s. 5126 nr. 13, s. 5191 nr. 85, s. 5402 nr. 33, s. 5440 nr. 23, s. 5552 nr. 64, s. 5586 nr. 61, s. 5716 nr. 88, s. 5809 nr. 81, s. 5830 nr. 33, s. 5920 nr. 51, s. 6028 nr. 7, s. 6258 nr. 91, s. 6256 nr. 87, s. 6443 nr. 95, s. 6455 nr. 34, s. 6633 nr. 40, s. 6960 nr. 16, s. 7042 nr. 75, s. 7449 nr. 50, s. 6348 nr. 63, s. 7352 nr. 1, s. 7431 nr. 65, s. 7819 nr. 98.

Table with 4 columns: Produse diverse, Soiu, Cursul, dela, până.

Cursul pieței din Sibiul.

Din 2 Martie n. 1891.

Table with 4 columns: Hartie-monetă română, Lira turcesă, Imperiali, Ruble rusești.

Bursa de Budapesta.

Din 28 Februarie n. 1891.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., hârtie, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 10 și 16 Februarie 1891.

Marghiloman lui Chrisoveloni, grân 11500 hect., 13'65 lei. Marghilom. lui Chrisoveloni, grân 13000 hect., 13'90 lei. Marghiloman lui Chrisoveloni, grân 12300 hect., 13'90 lei. Lazari lui Politti, grân 1200 hect., 11'— lei. Cavadia lui Politti, grân 1000 hect., 11'70 lei. Cavadia lui Politti, grân 2500 hect., 11'68 lei. L. Dreiffus lui Politti, grân 7050 hect., 12'65 lei. Frischman lui Tuolos, grân 1200 hect., 11'90 lei. Dreiffus lui Millas, grân 3450 hect., 11'75 lei. Tuolos lui Galiățato, grân 2700 hect., 11'70 lei. Cambano lui Galiățato, grân 4000 hect., 11'45 lei. Violatos lui Negroponte, grân 1400 hect., 12'15 lei. Gussi lui Negroponte, grân mol. 3100 hect., 12'50 lei. Gussi lui Negroponte, grân mot. 1300 hect., 12'50 lei. Eisenstein lui G. Mendl, grân mot. 1300 hect., 13'45 lei. Perlea lui Peirano, porumb vechiu 5000 hect., 9'10 lei. Cottis lui G. Mendl, porumb mixt, 5000 hect., 8'92 1/2 lei. Eisenstein lui Schmirer, porumb 1600 hect., 8'15 lei. Jippa lui L. Dreyffus, porumb 1100 hect., 8'12 1/2 lei. Cavadia lui L. Dreiffus, porumb 1200 hect., 8'— lei. Nichiforescu lui G. Nicolopolu, grân 3000 hect., 7'90 lei. Fulga lui L. Dreiffus, porumb 7000 hect., 8'40 lei. Sassu lui Feitler, orz 1000 hect., 6'22 1/2 lei. Banc. României lui Carnevalli, sâcăr 1500 hect., 8'20 lei. Silberstein lui Carnevalli, sâcăr mold. 500 hect., 8'50 lei. Mataranga lui Dreyffus, sâcăr 1000 hect., 8'20 lei.

Prețul marfurilor.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 28 Febr. n. s'au notat: unguresci bătâni gri 46— cr. până 47— cr., unguresci gri tineri 49— cr. până 50— cr., de mijloc 48— cr. până 48 1/2— cr., ușori 47— cr. până 43— cr., mar fâ țeară nouăscă grea — cr. până — cr., de mijloc 47— cr. până 49— cr., ușor 47— cr. până 47 1/2— cr., românesci, de Bakony, gri — cr. până — cr., transito gri, — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci gri 46— cr. până 47— cr., transito de mijloc 46— cr. până 47— cr., transito ușori 45— cr. până 46— cr., îngrășați cu cucuruz — cr. până — cr., îngrășați cu ghindă — cr., până — cr. per — cumpăniți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 28 Febr. n. 1891.

Table with 4 columns: Săminte, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., dela, până.

Table with 4 columns: Produse diverse, Soiu, Cursul, dela, până.

Cursul pieței din Sibiul.

Din 2 Martie n. 1891.

Table with 4 columns: Hartie-monetă română, Lira turcesă, Imperiali, Ruble rusești.

Bursa de Budapesta.

Din 28 Februarie n. 1891.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., hârtie, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de Viena.

Din 28 Februarie n. 1891.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., hârtie, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc.

Bursa de Bucuresci.

Table with 4 columns: 13 Febr. st. v. — 4 oare p. m., Cassa, Ultim, Renta rom. per 1875 5/10, etc.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

* Pentru cele cuprinse în rubrica această redacțiune nu premece răspunderea.

DICTIONAR român-germân și germân-român

Sab. Pop. Barcianu,

odin. parochi greco-oriental în Reșinari, asesor consistorial etc.

Revidat și completat de Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. română-germână, 704 pagine.

Prețul 2 fl. 50 cr. = 6 lei, 50 bani.

Partea II. germână-română, 1152 pagine.

Prețul 3 fl. 80 cr. val. a. = 10 lei.

Depou general pentru România la librăria lui Alexandru Degenmann, București, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC din SIBIIU

execută tot felul de lucrări tipografice și îndeosebi tipăresce

cărți de tot felul,

anunțuri de căsătorie, anunțuri funebre, bilete de vizită, placate, conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

Deasemenea institutul primește în editură cărți școlare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sunt: povești, snoave, poezii populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datine, schițe istorice ori biografii, scris în stil popular, și alte asemenea.

Condițiunile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și direcția institutului.

Mai departe se află și următoarele:

Tipărituri pentru primării comunale:

- 1. Certificate pentru pasaporturi . . . 1 cont (à 25 coale) 40 cr.
2. Inventare . . . 1 " " " 40 "
3. Obligațiuni (cu scara de timbre pentru întabulări) . . . 1 " " " 50 "
4. Consemnări sumarice despre dări (sommás kimutatás) . . . 1 " " " 40 "
5. Protocele de zálogjire (záloglási jegyzőkönyv) . . . 1 " " " 50 "
6. Citațiuni pentru primării comunale . . . 1 " " " 50 "
7. Hagyatéki kimutatás . . . 1 " " " 60 "
8. Filera de imanuare . . . 1 " " " 44 "
9. Protocol de pertractare . . . 1 " " " 44 "
10. Protocol pentru pasapoarte de vite . . . 1 " " " 50 "
11. Testimonii de școală . . . 1 " " " 40 "
12. Testimonii pentru școalele populare una sută . . . 80 "
13. Cartea principală de comput . . . (à 10 coale) 25 cr.
14. Kötelezvény . . . " " " 20 "
15. Hivatalos bizonyítvány . . . " " " 20 "
16. Conspet despre suma trimisă vicecomitelui comitatens . . . " " " 20 "
17. Raport despre banii, care se subștern vicecomitelui comitatens . . . " " " 20 "
18. Schulversäumnissausweis . . . " " " 20 "
19. Conspet despre datoria contribuțiunii și solvirea ei . . . " " " 20 "
20. Adásvevési szerződés . . . " " " 20 "
21. Honved-Veränderungsausweis . . . " " " 20 "
22. Tartokzodási változási kimutatás . . . " " " 20 "
23. Protocol de exhibite (gestiune) . . . " " " 25 "

tot așa și:

Plicuri oficioase

adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecătoria a cărților judecătorești, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopreturii cercual.

Formula for official forms: Sz. község elöljáróságától. A tekintetes megyei árvaszéknek. Hivatalból. Portomentes. ügyben.

100 bucăți 50 cr.

Antistiile comunale sînt rugate a ne onora cu comande numeroase.

Articolul de lege XXI. din anul 1886. DESPRE JURISDICTIUNI, și articolul de lege XXIII. din anul 1886. DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Articolul de lege XXII. din anul 1886. DESPRE COMUNE.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

ORDONANȚE MINISTERIALE pentru introducerea legii comunale

(Articolul XXII. din 1886). Prețul 12 cr. v. a.

Argin și Elena.

Istoria

preafumosului fivor de craiu și a preafumoasei fete măiestre cu părul de aur.

Adeocă:

o închipuire, prin care se înțelege luarea Ardealului prin Trayan cesarul Romei.

Prețul 20 cr. = 50 bani.

Cărți pentru agricultori.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut:

ȚINEREA VITELOR

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române agricole“.

Opșorul conține dezvoltarea principiilor fundamentale ale ținerii vitelor.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Dela același autor:

TRIFOIUL.

Un îndreptar pentru toți aceia, care samănă și cultivă trifoaie. După ce se arată foloasele trifoiului, se dă povești, unde și cum se samănă trifoiul, când și cum se cosește și cum se uscă trifoiul.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Ambele broșuri sînt scrise în limba poporului și au un tipar limpede pe hârtie bună.

Leonat și Dorofata. Dialog între bețivul din Longobarda și muierea lui. În versuri. 14 cr. sau 80 bani exemplar.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut și se află de vîndare: PRĂSIREA POMILOR

D. COMȘA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Tochmai a apărut:

CLARA MILICI

Novelă

I. TURGHENEV.

Traducere din limba rusă de Enea Hodoș.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1890.

Table with multiple columns showing train routes and fares between various stations like Budapest, Arad, Sibiu, etc. Includes sub-tables for different directions and specific routes.

Nota: Numeri încaudrați cu linii groase înseamnă că arele de noapte.